

Zapobieganie i przeciwdziałanie narkomanii wśród dzieci i młodzieży

Obowiązujące przepisy

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (Dz.U Nr.11 poz. 109 z 2002 roku z zm.)
- Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 (Dz. U Nr.7 poz. 58 z 2002 roku z zm.)
- Kodeks karny (Dz. U. poz. 97.88.553 z dn. 2 sierpnia 1997 r.)
- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555 z 1997 roku z zm.)
- Kodeks Wykroczeń (Dz. U. Nr 12 z 1971r., poz.114 z póź. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. 2012 poz. 124)

Pojęcia ustawowe

Nieletni – osoba, która:

- **nie ukończyła lat 18** – w postępowaniu dotyczącym zapobiegania i zwalczania demoralizacji (art.1 §1 pkt 1 u.p.n.),
- **ukończyła lat 13, ale nie ukończyła lat 17** – w postępowaniu dotyczącym czynu karalnego (art.1 § 1 pkt 2 u.p.n.),
- **nie ukończyła lat 21** – w postępowaniu dotyczącym wykonywania wcześniej orzeczonych środków wychowawczych lub poprawczych (art.1 § 1 pkt 3 u.p.n.)

Pojęcia ustawowe

Demoralizacja – „proces odchodzenia od obowiązujących wartości moralnych przejawiający się wzrostem przestępczości, korupcją i rozluźnieniem dyscypliny”; szczególnie intensywna i względnie trwała postać nieprzystosowania społecznego.

Czyn karalny – czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w przepisach *Kodeksu wykroczeń*: art. 51, art. 69, art. 74, art. 76 ,art.85, art. 87, art. 119, art. 122,art.124,art.133, art. 143.

Demoralizacja wg Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

- Art. 4 §1

„Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności ***naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych*** ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu”

- Art. 4 §3

„Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”.

DLACZEGO MŁODZIEŻ SIĘGA PO SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE?

Większość młodzieży sięga po substancje psychoaktywne z powodu nudy. Młode pokolenie często poszukuje dodatkowych źródeł stymulacji. Jeśli nie znajduje jej np. poprzez hobby, może sięgać po substancje psychoaktywne, które na chwilę dają złudne uczucie przełamania wspomnianej nudy.

Innym powodem sięgania po substancje psychoaktywne może być chęć ucieczki od otaczających problemów (np. kłopoty w domu, szkole), rozstanie z dziewczyną/chłopakiem.

Osoby, które rozpoczęły używanie substancji psychoaktywnych, nie wiedzą, że uciekając od swoich problemów, narażają się na dużo poważniejsze zagrożenie, jakim jest uzależnienie - ta refleksja przychodzi później, często za późno.....

NARKOTYKI I PRAWO

- **Posiadanie** – jakiegokolwiek ilości narkotyków grozi kara do 3 lat a znacznej ilości do 10 lat pozbawienia wolności,
- **Za handel-** grozi kara do 12 lat pozbawienia wolności,
- **Udzielanie lub nakłanianie-** do użycia narkotyków zagrożone jest karą do 3 lat pozbawienia wolności.
- **Prowadzenie pojazdu-** pod wpływem narkotyków może skutkować karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Oznaki pozwalające podejrzewać używanie środków odurzających przez ucznia

- Zmiany nastroju (od euforycznego po stan lęku i paniki).
- Ataki furii, wściekłość, demolowanie np. klasy, akty samouszkodzeń.
- Zaburzenia koordynacji ruchowej.
- Niepokój psychoruchowy.
- Przysypianie na lekcji.
- Powolne, bełkotliwe wypowiedzi lub słowotok, zwolnione reakcje.
- Przekrwione lub szkliste oczy, zwężone lub bardzo rozszerzone źrenice (nie reagujące na światło), opadające powieki.

Działania uboczne

- bóle brzucha
- bóle głowy
- nudności
- wymioty
- bezsenność (do 3 dób)
- stany lękowe
- uczucie zagubienia
- zmiany nastroju
- brak apetytu
- wzrost temperatury ciała
- kołatanie serca
- rozdrażnienie
- dezorientacja
- drgawki

Zasady postępowania nauczycieli:

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem środków odurzających należy podjąć następujące kroki:

- powiadomić o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły;
- odizolować ucznia od reszty klasy;
- ze względów bezpieczeństwa nie pozostawiać go samego (np. przekazać pod opieką innego nauczyciela jeśli sam nie może przejąć opieki nad nim);
- wezwać lekarza w celu stwierdzenia, czy uczeń znajduje się pod wpływem środków odurzających, ewentualnie udzielić uczniowi pomocy medycznej;
- zawiadomić o tym fakcie rodziców ucznia/ opiekunów prawnych których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły;

Zasady postępowania nauczycieli cd.

- w przypadku odmowy odebrania dziecka przez rodziców/opiekunów prawnych, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły;
- dyrektor szkoły zawiadamia Policję, gdy rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

W przypadku gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien:

- odizolować ucznia od reszty klasy;
- powiadomić o zaistniałym fakcie wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora;
- w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) może zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją;
- o swoich spostrzeżeniach poinformować dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia, których należy wezwać do osobistego stawiennictwa;
- w porozumieniu z dyrektorem wezwać do szkoły Policję, aby zabezpieczyła substancję;
- dyrektor przekazuje Policji zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Aby ustrzec młodzież przed narkomanią, rodzice powinni:

- być przykładem do naśladowania
- często rozmawiać z dziećmi,
- nie bać się tematów tabu, ale dostosowywać je do wieku i stanu rozwojowego dziecka,
- nie porównywać go z innymi kolegami,
- słuchać z uwagą, co dziecko ma nam do powiedzenia,
- zauważać i doceniać to co dziecko robi dobrze,
- nie zezwalać na zbyt długie oglądanie telewizji,
- jeżeli dziecko lubi gry komputerowe, polegające na walczeniu, zabijaniu przeciwników itp. wytłumaczyć, że w życiu panują inne reguły gry (życie nie jest grą!),
- nie przyzwyczajać go do używek (typu: piwo, wino, mocna kawa),
- znać kolegów z jakimi przebywa (co to za dzieci, z jakich domów pochodzą),
- nauczyć dziecko, by nie wracało zbyt późno do domu,
- krytykować zachowanie, nie osobę,
- uczyć odpowiedzialności za własne czyny!

Niebezpieczne sygnały - specyficzne sytuacje i przedmioty :

- ciężki, słodkawy zapach w pokoju lub pochodzący z ubrania czy włosów,
- mówienie przez dziecko, że dopalacze nie są niebezpieczne, można je bezpiecznie brać bez ryzyka szkód dla organizmu.
- częste wietrzenie pokoju,
- atropina, do zakraplania oczu w celu powiększenia drastycznie zmniejszonych źrenic po zażyciu niektórych substancji psychoaktywnych,
- pojawienie się różnego rodzaju symboli i znaków na plakatach, zeszytach, luźnych kartkach, notatnikach, jak również saszetek z kolorową grafiką, mieszanki do palenia, tabletki nieznanego pochodzenia.
- nagłe zainteresowanie chemią i botaniką,
- próby uprawiania nowych rodzajów roślin, sprowadzanie nasion i sadzonek,
- nadejście niespodziewanych paczek i przesyłek z kraju i zagranicy,
- korzystanie ze skrytek, zamykanie szuflad,

- Nagła zmiana nawyków.
- Izolowanie się od bliskich i znajomych.
- Pojawianie się nowych, kolegów i koleżanek.
- Tajemnicze, krótkie rozmowy telefoniczne, nagłe wyjścia.
- Posługiwanie się niezrozumiałym językiem (slangiem).
- Naśladowanie osób ze świata subkultur gdzie substancje psychoaktywne odgrywają ważną rolę.
- Bunt, łamanie ustalonych zasad, napady agresji i złości.
- Wynoszenie wartościowych przedmiotów i niekorzystne zamiany rzeczy.
- Niewytłumaczalne spóźnienia, późne powroty.
- Kłamstwa, oszustwa, pomniejszanie wszelkich autorytetów.
- Nadmierny apetyt lub brak apetytu.
- Spadek zainteresowania ulubionymi zajęciami

Jak rozmawiać z młodzieżą o substancjach psychoaktywnych?

- Znajomość narkotyków, ich wyglądu, sposobu aplikowania i opisy stanów, jakie po nich występują, nie uchroni młodzieży przed uzależnieniem, czasami może wręcz zachęcić do spróbowania.
- Należy rozmawiać o narkomanii, jako o zjawisku zagrażającemu zdrowiu i życiu. Zapoznać młodzież z mechanizmami wchodzenia w uzależnienie, uświadomić przyczyny szkodliwego wpływu na organizm. Ważne jest szukanie sposobów radzenia sobie z problemami oraz wspólne zastanowienie się nad tym, co może uchronić dziecko przed uzależnieniem.
- Grożenie , straszenie lub wygłaszanie kazań sprawia, że dzieci „stają się głuche”. O wiele skuteczniejsze są: rozmowy prowadzone w sposób swobodny przy okazji filmu, czy artykułu w gazecie. Powinna to być dyskusja poprzedzona pytaniem: Co o tym myślicie? Jakie jest wasze zdanie?
- Przystępując do takiej rozmowy musimy być dobrze przygotowani, znać fakty dotyczące uzależnień.

Dziękuję Państwu za uwagę

Komenda Stołeczna Policji

ul. Nowolipie 2

00-150 Warszawa

prewencja@policja.waw.pl

DANE TELEADRESOWE